

GEMEENTE BOEKEL

Nummer 2021/09

MEMO

Aan : De raads- en burgerleden
Van : College van Burgemeester en Wethouders
Betreft: : Evaluatie Project Transformatieopgaven Jeugdhulp Noordoost-Brabant
Datum : 16 februari 2021

1. Inleiding

Om een impuls te leveren aan een beter passend zorglandschap en beheersing van uitgaven besloot de regio Noordoost-Brabant in 2017 om het project 'Urgente transformatieopgaven; opbouw, ombouw, afbouw' te starten. De 16 gemeenten stelden een bedrag van 11,8 miljoen beschikbaar om het zorglandschap te transformeren en ervoor te zorgen dat er ook in de toekomst passende hulp aan jeugdigen geboden kan worden. Het project kende een complex proces met de nodige uitdagingen waarover u als Raad steeds bent geïnformeerd. Vorig jaar bent u in het najaar middels een raadsmemo voor het laatst geïnformeerd over de laatste stand van zaken van het project. Hierin werd aangekondigd dat het project geëvalueerd zou worden. In oktober 2020 is het project inhoudelijk en procesmatig geëvalueerd en kunnen we u met deze raadsmemo hierover informeren.

2. Terugblik

Met het project 'Urgente transformatieopgaven; opbouw, ombouw, afbouw' wilden de 16 gemeenten uit de regio Noordoost Brabant samen met 17 aanbieders;

- Een evenwichtiger zorglandschap realiseren waarin er meer (intensieve) jeugdhulp zonder verblijf en gezinsgerichte pleegzorg beschikbaar is (opbouw) en minder van jeugdhulp met verblijf (afbouw);
- Passende jeugdhulp voor alle jeugdigen in de regio Noordoost-Brabant;
- Via een tijdelijke investering een structurele omslag maken om binnen het beschikbare budget de juiste jeugdhulp te kunnen bieden (ombouw).

Werkplaats

In de werkplaats werd er per subregio gewerkt met een beschikbare werkplaatsmedewerker uit de gespecialiseerde jeugdhulp samen met de lokale toegang aan 1 gezin 1 plan. De werkplaats was overstijgend in alle opdrachten en voor elke subregio. Ondersteuning kon bestaan uit samen op huisbezoek, enkele gesprekken of consultatie en advies on the job.

Uitvoeringsjaar 2019: start van de uitvoering

In 2019 zijn er zes inhoudelijk thema's benoemd en zijn er via een meervoudige onderhandse aanbesteding opdrachten uitgezet onder 17 geselecteerde aanbieders. In wisselende samenstelling zijn (kleinere) subregio's gevormd en vervolgens zijn er 14 opdrachten aan deze subregio's gegund. De subregio's bestonden uit Meierij, Maasland en Land van Cuijk. De gemeente Boekel was onderdeel van de subregio Maasland.

Eerste helft 2020: positieve resultaten worden zichtbaar

De 14 opdrachten zijn in de eerste helft van 2020 volop in uitvoering. De meeste opdrachten verlopen heel goed en er zijn een aantal opdrachten waar alle trajecten al benut zijn door jeugdigen, zoals de gezinshuisplekken en trainingshuizen om zelfstandig te leren wonen.

De tweede helft van 2020: resultaten behalen en behouden

De rest van het jaar 2020 stond in het teken van continuering van de projecten. Van de geplande trajecten waren er meer dan twee derde gestart en de rest zou nog volgen in 2020. Van belang was om tijdig aandacht te besteden aan de borging van de resultaten. Een aantal producten heeft een plek gekregen in de nieuwe inkoop en er heeft een evaluatie plaatsgevonden van het project.

Uitvoering van het project heeft geleid tot de inzet van (nieuwe) instrumenten zoals: een regionaal matchingsteam voor gezinshuizen, inzet van GGZ-expertise, wrap-around care, differentiatie en uitbreiding gezinshuisplaatsen, multisysteem therapie voor ASS-problematiek, trainingshuizen, intersectorale teams, inzet ervaringsdeskundigheid, expertiseteam 16-23, e-health en pilots onderwijs. Meer achtergrondinformatie van het project is te vinden in bijlage 1.

3. De evaluatie

Het evaluatierapport (zie ook de samenvatting in bijlage 2) concludeert dat het project heeft bijgedragen aan de drie hoofddoelstellingen: 1) passendere jeugdhulp voor jeugdigen in de regio, 2) verandering van het zorglandschap in de richting van 'wonen doe je thuis'; 3) via een tijdelijke investering een structurele omslag maken om binnen het beschikbare budget de juiste jeugdhulp te kunnen bieden. Uit de projectresultaten komt naar voren dat betere hulp hier gelijk op gaat met lagere kosten. De Key groep benoemt dat als een hogere zorgwaarde:

$$\text{Zorgwaarde} = \frac{\text{Betere resultaten van zorg per cliënt}}{\text{Kosten van zorg per cliënt}}$$

Het onderstaande overzicht geeft vereenvoudigd weer in hoeverre de ingezette instrumenten hebben bijgedragen aan het behalen van de doelen per thema:

- 1) Thuis wonen met ambulante hulp ✓
- 2) Van klinische behandeling naar behandeling in de leefomgeving ✓
- 3) Flexibele inzet van hulp voor pleeggezinnen voorkomt breakdown ✓
- 4) Uitbreiding en differentiëren van gezinshuisplaatsen ✓
- 5) Toewerken naar zelfstandig wonen ✓
- 6) Verkorten van de verblijfsduur van residentiële en klinische trajecten ✗
- 7) Samenwerken met en in de Toegang ✓

4. De resultaten samengevat

De conclusie is dat de hoofddoelstellingen van het project zijn gerealiseerd:

1. Er is beter passende hulp gerealiseerd: door de interventies van het transformatieproject is voor zeker 67 jeugdigen met complexe problemen residentiële of klinische plaatsing voorkomen. Dit resultaat is in de eerste plaats van belang voor de jeugdigen die het betreft.
2. Ten tweede is hierdoor het zorglandschap veranderd: deze jeugdigen hebben een ander aanbod gekregen (ambulant of gezinsgericht verblijf bijvoorbeeld) waardoor zij geen beroep hebben gedaan op residentieel of klinisch verblijf.
3. Tot slot blijkt ook dat de hulp niet alleen beter passend was, maar ook dat de kosten per jeugdige zijn gedaald. Met een incidentele bijdrage (van € 8 mln) is een structurele kostendaling van € 1,2 - € 1,8 mln gerealiseerd. Daarmee is ook de derde doelstelling van het project behaald, namelijk bijdragen aan de betaalbaarheid van het jeugdhulpstelsel in Noordoost-Brabant.

5. Gemeente Boekel

Door de coronacrisis kwam de uitvoering van de opdrachten bij de gemeente Boekel erg langzaam op gang. De werkplaatsmedewerker heeft pas in juli 2020 een presentatie gegeven aan het Dorpsteam over de transformatieopdrachten en de rol van de werkplaatsmedewerker. De behoefte van het Dorpsteam was vooral ondersteuning en advies met betrekking tot de transformatieopdrachten. Er is verschillende keren consultatie en advies gevraagd aan de werkplaatsmedewerker over een eventuele casus voor in de transformatieopdrachten. Uiteindelijk hebben er geen jeugdigen uit de gemeente Boekel deelgenomen aan de transformatieopdrachten. Dit is zeker niet negatief, maar geeft juist een positief beeld over de ingezette jeugdhulptrajecten in de gemeente Boekel. Zo is er veel lichte jeugdhulp ingezet, meer trajecten bij gezinshuizen en is er helemaal geen zware (dure) zorg met verblijf ingezet. De goede resultaten van het project betekenen voor de jeugdigen in de gemeente Boekel dat zij meer passende hulp zullen ontvangen en daardoor geen beroep hoeven te doen op zware (dure) zorg met verblijf. Dit vanwege het feit dat er nu meer passende zorg beschikbaar is. Ook betekent dit voor de gemeente Boekel dat de kosten per jeugdige dalen waardoor we beter binnen het beschikbare budget de juiste jeugdhulp kunnen bieden.

6. Borging van de resultaten en van het transformatieproces

Op 17 december zijn de resultaten in het Regionaal Bestuurlijk Overleg jeugdhulp (RBO) besproken. Ook is besproken wat ervoor nodig is om de behaalde resultaten te behouden en verder uit te bouwen zodanig dat de transformatiebeweging ook de komende jaren verder gestimuleerd wordt.

Voor de borging van de huidige projectresultaten en de transformatiebeweging wordt een implementatieplan opgesteld voor de periode 2021-2023 en net als in de vorige fase is dat weer een gezamenlijk plan van gemeenten en aanbieders. De uitvoering van de implementatiefase wordt bekostigd uit het projectbudget.

7. Financiën

Afgelopen najaar bent u geïnformeerd over de financiële stand van zaken op dat moment en in onderstaande tabel vindt u de bijgestelde stand van zaken. De gemeente Boekel heeft in 2017 en 2018 een bedrag van € 158.988,- en € 126.663,- ingelegd om de transformatie in het zorglandschap te bewerkstelligen.

Omschrijving	2017	2018	2019	Raming 2020	Raming 2021
Stand projectbudget 1-1	€ -	€ 6.261.291	€ 10.755.580	€ 8.060.553	€ 3.722.523
Inleg regiogemeenten *	€ 6.267.650	€ 5.501.900			
Baten transformatiefonds			€ 59.940	€ 29.970	
Totaal baten	€ 6.267.650	€ 5.501.900	€ 59.940	€ 29.970	€ 0
Opdrachten					
- Overeenkomsten			€ 2.302.908	€ 3.900.000	
- Overbrugging jan/feb 2021					€ 100.000
- Voortzetting ontwikkelende instrumenten					€ 600.000
- Doorontwikkeling instrumenten					€ 400.000
Overige projectonderdelen (o.a. verkeerde bedproblematiek)	€ 6.359	€ 692.651	€ 185.547	€ 100.000	
Naar ZIN (t.b.v. niet gerealiseerde afbouw)				€ 68.000	
Uitvoeringskosten		€ 314.959	€ 266.512	€ 300.000	€ 200.000
Totaal lasten	€ 6.359	€ 1.007.610	€ 2.754.967	€ 4.368.000	€ 1.300.000
Restant budget 31-12	€ 6.261.291	€ 10.755.580	€ 8.060.553	€ 3.722.523	€ 2.422.523

* : De gemeenten hebben voor het project een 'cofinanciering' gekregen van het Rijk van € 3.762.987,-

8. Meer informatie

Komend voorjaar organiseren we een Webinar om u desgewenst verder te informeren over de resultaten van het project.

Bijlagen:

Bijlage 1: Achtergrondinformatie

Bijlage 2: Samenvatting evaluatie transformatieopgaven, Key Groep